

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes tekst, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Poul Schlüter: Med hensyn til forslag til lov om ændringer i lov om hemmelige patenter indstiller et flertal af udvalget — og det er alle medlemmer med undtagelse af hr. Poul Dam — lovforslaget til vedtagelse uændret. Der er af hr. Poul Dam stillet et ændringsforslag, som jo går ud på, at hele loven ophæves; dette ændringsforslag må udvalgets flertal anbefale tinget at stemme imod.

Poul Dam: Det er jo sådan, at loven om hemmelige patenter i sin tid blev gennemført af hensyn til NATO-samarbejdet, og det er noget, der ikke omfattes med synderlig velvilje fra mit partis side. Det kan nu være, hvad det er; også uden denne baggrund forekommer loven os at være misforstået. Som man ved, bliver et patent givet af to grunde: dels skal en opfinder have mulighed for gennem den eneret, han får gennem patentet, at erhverve en indtægt, bl. a. til dækning af omkostningerne ved opfindelsens udvikling, men dels får offentligheden igennem de publicerede patenter et vist indseende med arten og omfanget af disse enerettigheder i modsætning til de ikke publicerede fabrikkationshemmeligheder. Det forekommer mig nu, at det virker stødende mod almindelig retsopfattelse, at denne lov om de hemmelige patenter giver en mulighed for at meddele enerettigheder i hemmelighed på lignende måde, som man i længst svunden tid uddelte nådige, ukontrollerede privilegier. Jeg kan meget vel se, at det kunne have været begrundet, hvis man havde haft en lov om hemmeligholdelse af produktionsmetoder osv., der har betydning for forsvaret, men der synes ikke at være anledning til at forene denne altså i og for sig ikke unaturlige hemmeligholdelsespligt med en økonomisk fortrinsstilling for visse producenter. Tværtimod vil en ordning som den, vi har, uundgåeligt medføre en urimelig fordyrelse af forsvarets indkøb til fordel alene for producenter af krigsmateriel. Det kunne jo her tilføjes, at den almindelige

patentlovgivning giver mulighed for tvangslicenser, som sikrer, at patenterne ikke udnyttes urimeligt; en sådan adgang kan naturligt ikke findes ved de hemmelige patenter, hvor forsvaret helt bliver underkastet producenternes forgodtbefindende. Det forekommer os, at en særlig patentbeskyttelse af forsvarshemmeligheder er meningsløs, og at den er i modstrid med statens og skatteydernes interesser. Jeg beklager, at jeg her undtagelsesvis kommer til at tjene forsvarsministerens og finansministerens interesser, men til syvende og sidst er vi alle skatteydere og er dermed medinteresserede.

Men ud fra denne begrundelse anbefaler vi, at loven om hemmelige patenter ophæves, således som det fremgår af det ændringsforslag, jeg har stillet.

Handelsministeren (Knud Thomsen): Jeg vil gerne svare hr. Poul Dam, at det er jo fuldstændig rigtigt, hvad han indledningsvis anførte, at der er en dobbeltsidighed ved patent; der er lejlighed til at få økonomisk udbytte af det for opfinderen, samtidig med at han skal stille sin opfindelse til offentlighedens kendskab, således at andre muligvis kan sysle videre med opfindelsen. Jeg vil dog gøre opmærksom på, at jeg vil hellere holde mig til det rent formelle i mit øvrige svar, nemlig at når vi har denne lov, som vi jo nu kun ændrer redaktionelt, så skyldes det, at vi jo har en basisaftale med Amerikas Forenede Stater, en overenskomst om gensidig bistand på forsvarets område, og i tilslutning til denne har vi senere fået en særlig aftale, ligeledes med Amerikas Forenede Stater — den er, så vidt jeg husker, fra 1960 — som går ud på en overenskomst til lettelse af udveksling af patentrettigheder og tekniske oplysninger i forsvarsøjemed. Så længe disse to overenskomster består, er vi ifølge overenskomsterne forpligtet til at opretholde loven om hemmelige patenter, således at det alene af denne ene grund ikke ville være muligt uden at opsigse disse overenskomster at ophæve loven om hemmelige patenter. Jeg må derfor anmode om, at vi ikke benytter den tilfældige anledning, som dette lovforslag om ændringer i loven om hemmelige patenter giver — der er jo kun tale om redaktionelle ændringer — til at gå ind i en al-